

Sarajevo, 22.04.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
15.04.2019.- 19.04.2019.

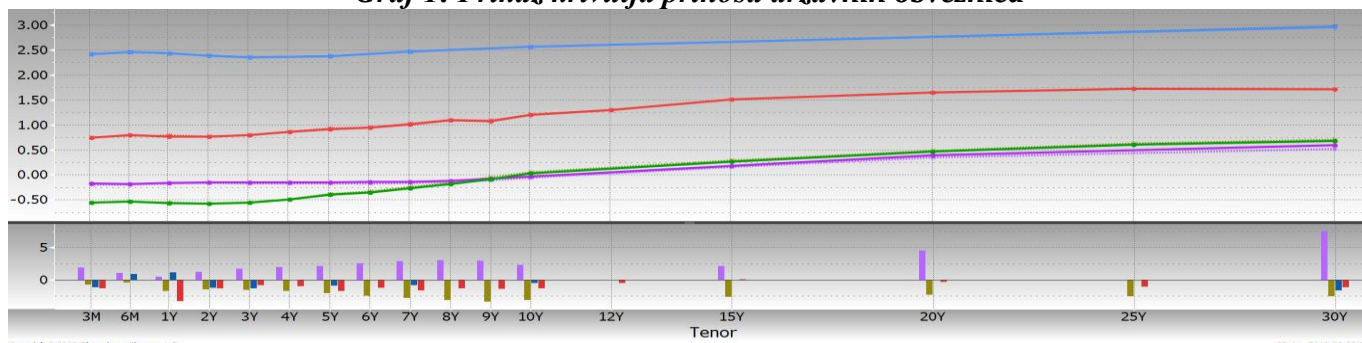
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	12.4.19	-	19.4.19	12.4.19	-	19.4.19	12.4.19	-	19.4.19	12.4.19	-	19.4.19
2 godine	-0,56	-	-0,57	2,39	-	2,38	0,78	-	0,77	-0,16	-	-0,15
5 godina	-0,38	-	-0,39	2,38	-	2,37	0,93	-	0,91	-0,17	-	-0,15
10 godina	0,06	-	0,03	2,57	-	2,56	1,21	-	1,20	-0,06	-	-0,03

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	12.4.19	-	19.4.19
3 mjeseca	-0,542	-	-0,529
6 mjeseci	-0,539	-	-0,544
1 godina	-0,520	-	-0,546

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 19.04.2019. godine (pune linije) i 12.04.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Evropsko finansijsko tržište je proteklog petka bilo zatvoreno zbog praznika. Prinosi sigurnijih obveznica nisu bilježili bitnije promjene do četvrtka kada su objavljeni razočaravajući podaci PMI indeksa. Objavljivanje PMI indeksa je bilo u fokusu tržišnih učesnika, kao mogući indikator oporavka privrednog rasta, a kako su podaci bili slabiji od očekivanih, prinosi sigurnijih obveznica su zabilježili pad. Na sedmičnom nivou (zaključno sa 18.04.) prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 1,5 i 3 bazna poena. Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica su povećani između 6 i 7 baznih poena, a prinosi španskih obveznica između 1 i 3 bazna poena.

Reuters je objavio nepotvrđenu vijest da je značajan broj članova UV ECB izrazio sumnju da će u drugoj polovini godine doći do oporavka privrednog rasta upozoravajući da su zvanične prognoze „preoptimistične“ imajući u vidu slabljenje privrednog rasta u Kini i nastavak trgovinskih tenzija, dok je Bloomberg objavio, takođe nepotvrđenu vijest, da kod zvaničnika ECB nedostaje „entuzijazam“ za kreiranje više nivoa kamatnih stopa ispod 0%. Deutsche Bundesbank je objavila da je privredni rast Njemačke zabilježio samo blagi oporavak u prvom kvartalu, te da je usporena ekspanzija uslovljena smanjenjem industrijske proizvodnje, odnosno da su porudžbine prerađivačkog sektora „bukvalno kolabirale“, kao i da je raspoloženje zabilježilo „značajno pogoršanje“ u industriji koja je ranije predstavljala pokretač izvozno orijentisane privrede. Nešto bolja situacija je s građevinskim sektorom za koji se navodi da je zahvaljujući povoljnim vremenskim uslovima u februaru nastavljen rast ovog sektora,

kao i da je privatna potrošnja prevazišla slabu fazu zahvaljujući fiskalnim mjerama Vlade, koje su uticali na rast potrošnje. Nakon što je Vlada Njemačke smanjila prognoze privrednog rasta za ovu godinu, Reuters je objavio da nacrt zakona pokazuje da ministar finansija Scholz planira da poveća podršku korporativnom istraživanju i razvoju koji bi mogli imati vrijednost od 1,27 milijardi EUR godišnje, počevši od 2020. godine, a što bi predstavljalo bitan faktor za povećanje privrednog rasta uzimajući u obzir ne tako pozitivan ambijent za trgovinu industrijskim proizvodima. U ekonomskom biltenu Centralne banke Italije se navodi da se industrijska aktivnost Italije u prvom kvartalu „vratila rastu“, te da na osnovu toga interni modeli banke ukazuju na rast GDP-a od oko 0,1% u ovom periodu. Zvanični podaci o kretanju GDP-a bi trebalo da budu objavljeni 30. aprila.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.) APR	51,8	51,3	51,6
2.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR) FEB	-	19,5	17,4
3.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR) FEB	-	26,8	37,1
4.	Stopa inflacije – EZ (final.) MAR	1,4%	1,4%	1,5%
5.	Stopa inflacije – Finska MAR	-	1,1%	1,3%
6.	Stopa inflacije – Austrija MAR	-	1,8%	1,5%
7.	Stopa inflacije – Italija MAR	1,1%	1,1%	1,1%
8.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR) FEB	-	2.363,7	2.363,5
9.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G) FEB	-	-2,9%	-0,6%
10.	Industrijske prodaje – Italija (G/G) FEB	-	1,3%	0,7%
11.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G) FEB	-	5,2%	-0,1%
12.	ZEW indeks poslovnog povjerenja – Njemačka APR	0,5	3,1	-3,6
13.	Maloprodaja – Holandija (G/G) FEB	-	4,3%	2,9%
14.	Stopa nezaposlenosti – Holandija MAR	-	3,3%	3,4%

SAD

U izvještaju Beige Booka, koje je Fed objavio prošle sedmice, istaknuto je da je ekonomija SAD tokom marta do početka aprila rasla blagim do umjerenim tempom. Dok se očekivalo da će se nastaviti rast sličnim tempom kao i u prethodnom izvještaju, mnoge regije su zabilježile snažniju prodaju kuća, a uslovi u prerađivačkom sektoru su poboljšani, uprkos trgovinskim tenzijama. U izvještaju je, takođe, navedeno da zaposlenost nastavlja da raste širom zemlje uz umjereni rast cijena u odnosu na prethodni izvještaj, te da jačanje tržišta rada vodi nastavku jačanja pritisaka na plate, te je tako većina regija zabilježila umjereni rast plata. Predsjednik Fed-a iz Bostona Rosengren je izjavio kako će uprkos određenom smanjenju u odnosu na prošlu godinu, tempo rasta privredne aktivnosti biti dovoljan za dalja smanjenja stope nezaposlenosti u skorijoj budućnosti. Istovremeno, predsjednik Fed-a iz Čikaga Evans je istakao da je monetarna politika Fed-a do sada bila uspješna u postizanju maksimalnog zapošljavanja, te manje uspješna u postizanju inflatornih ciljeva.

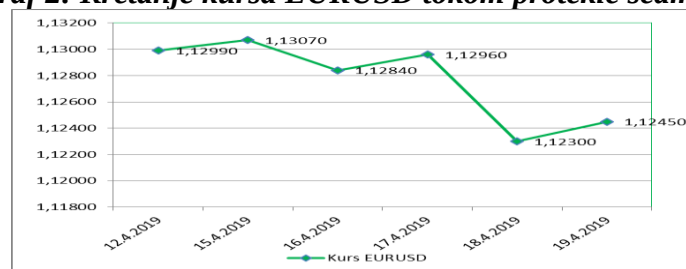
Bloomberg je prošle sedmice objavio vijest da su se najveće američke banke (JPMorgan Chase&Co. i Bank of America Corp.) u proteklom periodu u značajnoj mjeri oslanjale na poslovanje s fizičkim licima, kako bi nadoknadile kontinuirani pad u trgovanju i ostvarile rekordnu dobit.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno	Prethodni
				stanje	period
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	APR	52,8	52,4	52,4
2.	PMI indeks uslužnog sektora P	MAR	55,0	52,9	55,3
3.	Indeks vodećih ekonomskih indikatora	MAR	0,4%	0,4%	0,1%
4.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	12. APR	-	-3,5%	-5,6%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	13. APR	205.000	192.000	197.000
6.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	14. APR	-	60,3	59,8
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M)	JAN	0,3%	0,2%	1,2%
8.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	FEB	0,2%	-0,1%	0,1%
9.	Iskorištenost kapaciteta	FEB	79,2%	78,8%	79,0%
10.	Indeks započelih kuća (M/M)	MAR	5,4%	-0,3%	-12,0%
11.	Trgovinski bilans (u mlrd USD)	FEB	-53,4	-49,4	-51,1
12.	Obim maloprodaje (M/M)	MAR	1,0%	1,6%	-0,2%

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen sa nivoa od 1,1299 na nivo od 1,1245.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice volatilnost u kretanju GBP je ublažena, nakon što su se lideri EU i Velike Britanije dogovorili oko produženja Brexita za narednih šest mjeseci. To je umanjilo rizike Brexita bez sporazuma, ali je ujedno pojačalo mogućnosti političke neizvjesnosti u Velikoj Britaniji s obzirom na to da se političari još uvijek ne mogu dogovoriti oko najboljeg rješenja Brexita.

Ministar vanjskih poslova Velike Britanije Hunt je izjavio da su pregovori između Vlade i opozicije mnogo konstruktivniji nego što se misli. Ministar finansija Hammond je najavio da se počinje s traganjem novog guvernera BoE koji će zamijeniti sadašnjeg guvernera Carneya, koji BoE napušta u januaru 2020. godine. Velika Britanija je u ovome specifična jer otvara poziv za ovu poziciju za kandidate širom svijeta. Mandat sadašnjeg guvernera Carneya, koji je prvi strani guverner BoE, smatra se uspjehom u finansijskoj diplomatiji zemlje, dok Vlada želi podsticati tzv. „globalnu Britaniju“ nakon što zemlja napusti EU. Naredni guverner BoE će morati da bude svjestan oštre podijeljenosti među političkim pozicijama u zemlji, uz očite izazove koji dolaze kao posljedica Brexita u pogledu kratkoročnog rasta i dugoročnih regulatornih odnosa sa EU. Hammond je istakao da možda postoje neki kandidati koji bi odustali od prijave na ovu poziciju zbog političkih debata oko Brexita, a koje guverner BoE neminovno ne može izbjeći.

Ekonomski pokazatelji su ukazali da tržište rada u Velikoj Britaniji i dalje jača, te da prkosi Brexitu i krizi koja se oko Brexita razvija. Takođe, podaci o inflaciji su pokazali da je tokom marta inflacija iznosila 1,9% godišnje, što je nešto ispod očekivanih 2,0%. Ovim su smanjeni pritisci na BoE da pooštri monetarnu politiku s obzirom na to da je inflacija trenutno ispod ciljanog nivoa BoE od 2%. Prethodno objavljeni podaci o kretanju plata u Velikoj Britaniji su pokazali da plate rastu brže od inflacije, što u kombinaciji sa najnižom stopom nezaposlenosti u posljednje 44 godine umanjuje neizvjesnosti oko Brexita.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	APR	-	-0,1%	-0,8%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć (promjena)	MAR	-	28.300	26.700
3.	Prosječne sedmične zarade, sa bonusima	FEB	3,5%	3,5%	3,5%
4.	Stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	FEB	3,9%	3,9%	3,9%
5.	Inflacija (G/G)	MAR	2,0%	1,9%	1,9%
6.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	MAR	3,9%	3,7%	4,0%
7.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	MAR	2,1%	2,4%	2,4%
8.	Maloprodaja (G/G)	MAR	4,5%	6,7%	4,0%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,86409 na nivo od 0,86522, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,3074 na nivo od 1,2993.

JAPAN

OECD je protekle sedmice saopštila da bi se Japan trebao prvenstveno oslanjati na povećanje poreza na promet kako bi se ostvarili dodatni prihodi i pomoglo plaćanje rastućih socijalnih troškova. Takođe, iz OECD je saopšteno da bi BoJ trebala ostati fokusirana na postizanje ciljanog nivoa inflacije od 2%. Japanske poslovne novine Nikkei objavile su vijest kako će BoJ već 2020. godine preći državni penzioni fond kao najveći dioničar u Tokiju, a prema podacima iz marta BoJ je držala preko 28 biliona JPY u ETF-ovima. U međuvremenu, BoJ je krajem prošle sedmice prvi put u posljednja dva mjeseca smanjila iznos za kupovine obveznica u redovnim mjesečnim operacijama, što je iznenadilo tržišne učesnike. Ovaj potez BoJ je uslijedio nakon što su se prinosi obveznica na globalnom nivou, uključujući i japanske, oporavili sa najnižih nivoa zabilježenih u prethodnom periodu, kada su se povećale zabrinutosti oko globalnog rasta. Razlozi se prvenstveno odnose na objavljivanje boljih od očekivanih podataka u SAD i Kini, povećanje izgleda za postizanje trgovinskog sporazuma, kao i na prolongiranje Brexita, što je u konačnici povećalo apetit za rizičnom aktivom i smanjilo privlačnost vrijednosnih papira sa fiksnim prihodom za investitore.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

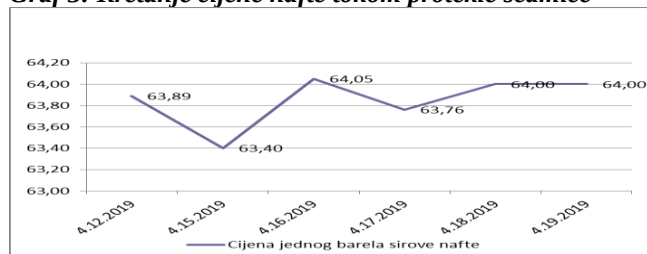
Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G)	MAR	0,5%	0,5%	0,2%
2.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	MAR	363,2	528,5	334,9
3.	Izvoz (G/G)	MAR	-2,6%	-2,4%	-1,2%
4.	Uvoz (G/G)	MAR	2,8%	1,1%	-6,6%
5.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	FEB	-0,2%	-0,6%	0,6%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	FEB	-	-1,1%	0,7%
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	APR	-	49,5	49,2
8.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	FEB	-	1,0%	-4,7%

JPY je tokom protekle sedmice aprecio u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 126,57 na nivo od 125,82. JPY je, takođe, aprecio u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 112,02 na nivo od 111,92.

NAFTA I ZLATO

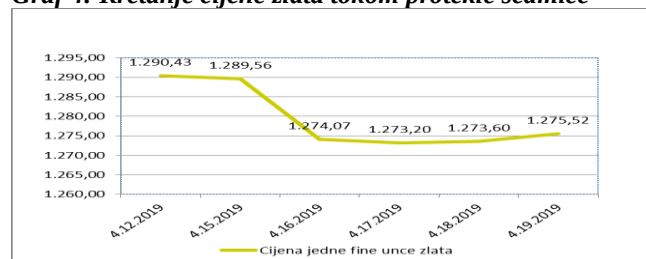
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 63,89 USD (56,54 EUR). Generalno posmatrano, cijena nafte je posljednjih šest mjeseci bila prilično volatilna. U posljednjem kvartalu 2018. godine cijena je bilježila pad, da bi u prvom kvartalu 2019. godine zabilježila rast od 40%, što je najbolji kvartalni rast u posljednjoj dekadi. Ovakve trendove analitičari opisuju kao dosta neizvjesnim za buduće predviđanje trenda cijene nafte, posebno jer i samo tržište ovog energenta šalje različite signale. U takvim okolnostima analitičari sugerišu da bi u narednim mjesecima cijena nafte mogla biti i volatilnija. Tokom sedmice cijena nafte se kretala u uzanom rasponu između 63 i 64 USD po barelu. Početkom sedmice cijena nafte je bilježila rast pod uticajem smanjenja obima proizvodnje od strane OPEC-a, što je imalo snažniji efekat po cijenu ovog energenta u odnosu na očekivanja oko sporijeg globalnog rasta. Dodatni efekat po rast cijene nafte početkom sedmice imala je i pojačana tražnja Kine za ovim energentom, koja je drugi najveći svjetski potrošač nafte. Sredinom sedmice došlo je do blagog smanjenja cijene, pod uticajem neizvjesnosti oko smanjenja obima proizvodnje ovog energenta u budućnosti, izvoza Iraka, kao i nivoa zaliha nafte u SAD. Krajem sedmice cijena nafte se blago povećala do 64 USD po barelu, nakon što su objavljene vijesti da su pojačane aktivnosti na novim bušotinama u SAD. Finansijsko tržište je u petak bilo zatvoreno zbog praznika, tako da je na zatvaranju tržišta u četvrtak cijena nafte iznosila 64 USD (56,99 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.290,43 USD (1.142,07 EUR). Tokom protekle sedmice cijena zlata je bilježila pad. Početkom sedmice došlo je do blagog pada cijene zlata, nakon što su blago pojačani apetiti prema riziku, pod uticajem napretka oko trgovinskih sporazuma između Kine i SAD, ali i pod uticajem pozitivnih podataka o kreditiranju u Kini. Optimizam se proširio i na globalno tržište dionica. Ovakve okolnosti uticale su na to da se cijena zlata smanji na nivo ispod 1.290 USD po unci. Narednog dana cijena je nastavila da se smanjuje, te se tokom trgovanja našla na najnižem nivou od početka godine. Aprecijacija USD i smanjenje averzije prema riziku, podstaknuti pozitivnim ekonomskim podacima, koji su, takođe, uticali na rast dioničkih indeksa, ključni su razlozi koji su uticali na pad cijene zlata. Pozitivne vijesti oko trgovinskih pregovora između SAD i Kine, kao i odsustvo značajnih geopolitičkih pitanja, i dalje su dali doprinos padu cijene zlata. Cijena zlata je bila izložena silaznim pritiscima s obzirom na to da su se vrijednosti dioničkih indeksa održale blizu najvećeg nivoa u posljednjih šest mjeseci, kao i pod uticajem obnovljenog optimizma oko globalnog rasta. Pored toga, na smanjenje cijene zlata uticaj su imali i podaci iz Kine koji su pokazali da su GDP, industrijska proizvodnja i maloprodaja premašili očekivanja. Krajem sedmice tržište je bilo prilično mirno zbog praznika. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.275,52 USD (1.134,30 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.